21.10.2026

Kultuuriministri määruse „Kultuuriministri 30. septembri 2025. a määruse nr 6 „ Riigieelarvest Kultuuriministeeriumile spordi toetamiseks eraldatud vahenditest sporditoetuste taotlemise ja andmise kord ning sportlasele ja tema treenerile preemia määramise kord“ muutmine“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Kultuuriministri määruse eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) muudetakse kultuuriministri 30. septembri 2025. a määruse nr 6 „Riigieelarvest Kultuuriministeeriumile spordi toetamiseks eraldatud vahenditest sporditoetuste taotlemise ja andmise kord ning sportlasele ja tema treenerile preemia määramise kord“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 12.11.2025, 4 (edaspidi *määrus*).

Määrus kehtestatakse spordiseaduse (SpS) § 9 lõike 6 alusel.

Eelnõuga lisandub määrusesse uus sporditoetuse alaliik – sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetus, mida varasemalt on eraldatud 2015. aastal Vabariigi Valitsuse kabinetinõupidamisel kokkulepitud põhimõtete alusel. Lisaks muudetakse maakonna spordiliidu toetuse taotluse esitamise nõudeid ja täiendatakse määruse lisas spordialaliidu tegevustoetuse eraldamise ja noorsportlase toetuse määramise põhimõtteid.

Eelnõuga lisandub määrusesse uus maakonna spordiliidu tegevustoetuse alaliik – “Sport koolis” programmi elluviimine maakonnas. Antud toetuse komponent lisandub maakonna spordiliidu tegevustoetusele ning eelnõus tuuakse välja toetuse kujunemise põhimõtted.

“Sport koolis” on esimese kooliastme õpilastele suunatud programm, mille eesmärk on suurendada laste regulaarset liikumist koolipäeva jooksul ning pakkuda neile võimalust tutvuda erinevate spordialadega kutsetunnistust omavate treenerite juhendamisel. Programmi keskne idee on toetada eesmärki, et iga esimese kooliastme laps liiguks igapäevaselt ning saaks varakult positiivse kokkupuute organiseeritud spordiga. Programmi raames viiakse ühele klassikomplektile läbi kaks treeneri juhendatud liikumistundi nädalas, kokku ligikaudu 60 tundi õppeaastas. Treenerid kaasatakse kohalike spordiklubide või teiste spordiorganisatsioonide kaudu ning tegevused toimuvad koolipäeva osana koostöös kooliga.

Eelnõu toob “Sport koolis” programmi elluviimise tõttu maakonna spordiliitudele kaasa halduskoormuse suurenemise. Selle tarbeks on “Sport koolis” programmi elluviimiseks arvestatud ka administreerimiskuludega maakonna tasandil. Kuna maakonna spordiliidud ei pea enam taotluse juurde esitama maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste, nende liidu või maakondliku arenduskeskuse kinnitust, millest nähtub nende kavandatav rahaline panus maakonna spordiliidu tegevusse toetuse kasutamise kalendriaastal, siis halduskoormus seeläbi omakorda väheneb. Lisaks ei ole spordialaliitudel enam vaja esitada infot spordikohtunikele makstud tasude osas, mis omakorda vähendab halduskoormust.

1.2.Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Kultuuriministeeriumi spordiosakonna juhataja Margus Klaan (margus.klaan@kul.ee, tel 628 2328), spordiosakonna nõunik Liis Kiviloo (liis.kiviloo@kul.ee, tel 517 8586), spordiosakonna nõunik Norman Põder

(norman.poder@kul.ee, 628 2354) ja õigus- ja haldusosakonna õigusnõunik Siiri Pelisaar (siiri.pelisaar@kul.ee, 628 2225).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 41 punktist.

Eelnõu punktiga 1 lisandub § 2 lõikesse 1 punkt 1^1, mis sätestab uue sporditoetuse alaliigi – sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse. Uue sporditoetuse täpsem sisu on sätestatud eelnõu punktiga 5 lisanduvas §-s 3^1.

Eelnõu punktis 2 muudetakse seoses § 2 lõikesse 1 uue punkti 1^1 lisandumisega viidet toetuse andjate määratlusele. Sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse andja on Kultuuriministeerium. Taotlusvooru vahendid planeeritakse riigi eelarvestrateegia koostamise raames Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelises reservis ja eraldatakse reservist Kultuuriministeeriumile, kui taotlusvooru tingimustele vastav koondis on finaalturniirile kvalifitseerunud.

Eelnõu punktiga 3 muudetakse § 3 lõiget 2, täpsustades spordialaliidu toetuse liike. Spordialaliidu toetust eraldatakse:
1) spordialaliidu tegevuskulude katmiseks, treenerikutse arendamiseks, noortespordi arendamiseks ja põhikirjaliste eesmärkide elluviimiseks (spordialaliidu tegevustoetus);
2) rahvuskoondistesse kuuluvate sportlaste võimete arendamiseks ja neile tugiteenuste tagamiseks (Team Estonia koondise toetus);
3) olümpiamängude ettevalmistuskulude katmiseks ja sportlastele tugiteenuste tagamiseks (Team Estonia olümpiaettevalmistustoetus);
4) ühekordsete projektide elluviimiseks.

Punktis 1 on võrreldes kehtiva määrusega eemaldatud spordikohtunike tegevuse arendamine, kuna see on alaliidu enda huvides, et kohtunikud oleks heal tasemel. Punktide 1, 2 ja 3 sõnastust on kohandatud selgitamaks erinevaid toetusliike – spordialaliidu tegevustoetus, Team Estonia koondise toetus ja Team Estonia olümpiaettevalmistustoetus.

Eelnõu punktiga 4 asendatakse § 3 lõikes 5 sõna "võistkondade" sõnaga "koondiste" selgitamaks, et Team Estonia koondise toetus kohaldub nii individuaalalade kui võistkonnaalade koondistele.

Eelnõu punktiga 5 lisandub määrusesse § 3^1, millega sätestatakse uus sporditoetuse alaliik - sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetus.

Lõige 1 sätestab, et sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetust eraldatakse spordialaliidule finaalturniirile kvalifitseerunud võistkondliku sportmängu rahvuskoondise finaalturniiriks ettevalmistamise ja turniiril osalemise kulude katmiseks, et heade sportlike tulemuste kaudu aidata kaasa Eesti tutvustamisele maailmas ja spordiala arengule Eestis. Tiitlivõistlustele kvalifitseerumine on Eesti võistkondade jaoks erakordne sündmus, millega kaasneb ka märkimisväärne ühekordne kulu, mida ei ole võimalik katta erasektori toetusest ega planeerida spordialaliidu eelarvesse.

Lõige 2 sätestab, et sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetust eraldatakse olümpiamängude kavas olevate sportmängude distsipliinide Euroopa- ja maailmameistrivõistluste finaalturniiril ning olümpiamängudel osalemiseks ja finaalturniirideks ettevalmistamiseks. Nendeks spordialadeks on näiteks korvpall, võrkpall, käsipall, jalgpall ja jäähoki. Jäähoki puhul eraldatakse toetus juhul, kui võistkond pääseb kõige

kõrgema taseme finaalturniirile. Kui teised sportmängud muudavad finaalturniiride korraldamise süsteemi sarnaseks jäähokile, siis eraldatakse toetus juhul, kui võistkond pääseb kõige kõrgema taseme finaalturniirile. Olümpiamängude kavas olevate sportmängude finaalturniiridel osalemise ja ettevalmistamise kulud on märkimisväärselt suuremad kui mitteolümpiaaladel.

Lõike 3 kohaselt eraldatakse sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetust vähemalt kümneliikmeliste võistkondade kulude katmiseks. See tähendab, et toetust ei eraldata rannavõrkpalli või 3*3 korvpalli võistkondadele või teistele väiksema arvuga võistkondadele.

Lõigetes 4-8 sätestatakse, et sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetus võib osaliselt kvalifitseeruda vähese tähtsusega abiks ning tuuakse vastav vähese tähtsuse abi andmisega vajalik regulatsioon.

Eelnõu punktiga 6 täiendatakse § 4 lõiget 2 punktiga 8 ja lisatakse maakonna spordiliidu tegevustoetuse alla alates 2027. aastast toetuseliigina toetus "Sport koolis" programmi elluviimiseks maakonnas.

Eelnõu punktiga 7 täiendatakse § 4 lõikega 3, mille kohaselt "Sport koolis" on esimese kooliastme õpilastele suunatud programm, mille eesmärk on suurendada laste regulaarset liikumist koolipäeva jooksul ning pakkuda neile võimalust tutvuda erinevate spordialadega vähemalt 3. taseme kutsetunnistust omavate treenerite juhendamisel.

Eelnõu punktiga 8 täiendatakse § **7** lõikega 1^1. Rahvusvahelise suurvõistluse taotlusvooru lisatakse tingimus, mille kohaselt peab toetuse andmise tulemusena riigile laekuv hinnanguline täiendav maksutulu olema vähemalt 50 protsenti antava toetuse suurusest. Maksutulu hindamisel võetakse arvesse välismaiste kaaskorraldajate ja toetajate rahastuse arvelt tehtavaid kulusid ning välisosalejate ja väliskülastajate Eestis tehtavaid kulusid. Muudatuse eesmärk on siduda riigi antav toetus otseselt osaliselt majandusliku mõjuga. Muudatuse tulemusena saab riik vähemalt 50% eraldatud toetusest tagasi välisraha arvelt Eestis tasutud teenuste ja ostetud kaupade käibemaksuna. Näiteks, kui riik eraldab suurvõistluste korraldamiseks aastas 5 mln eurot, siis vähemalt 2,5 mln eurot peab laekuma tagasi välisrahaga tasutud teenuste ja kaupade käibemaksuna. Toetuse saaja esitab pärast üritust majandusliku mõju analüüsi, millest on näha, kui palju välisraha Eestisse kaasati ja kui palju sellelt maksutulu riigile laekus.

Eelnõu punktiga 9 täiendatakse § 8 lõikega 4^1, mille kohaselt saab uut sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetust taotleda ainult olümpiamängude kavasse kuuluvaid võistkondlikke sportmänge edendav alaliit. Taotlejate ringi piiritlemine on seotud toetuse olemusega – toetust eraldatakse ainult võistkondlike sportmängude finaalturniiridel osalemiseks.

Eelnõu punktiga 10 tunnistatakse § 8 lõike 8 punkt 5 kehtetuks. Eesti Olümpiakomitee tegi 2026. a mais toimunud täiskogul otsuse, et spordialaliitudele antakse Eesti Spordieetika Reeglite rakendamiseks kaks aastat lisaaega. Sellest tulenevalt ei ole võimalik veel spordialaliitudelt nõuda kohustuslikus korras Eesti Spordieetika Reeglite jõustamist 2027. aasta toetuste eraldamise hetkeks.

Eelnõu punktiga 11 muudetakse määruse § 9 lõiget 2. Kehtiva määruse kohaselt esitatakse spordialaliidu toetuse, maakonna spordiliidu toetuse ja spordivaldkonna partnerorganisatsiooni toetuse taotluses taotleja arengukava või muu strateegiline dokument, milles on kirjeldatud

spordiorganisatsiooni missiooni ja vähemalt nelja aasta eesmärke ning nende täitmiseks kavandatavaid tegevusi ja vahendeid. Muudatuses asendatakse nelja aasta eesmärgid toetuse taotlemise perioodi eesmärkidega.

Eelnõu punktiga 12 muudetakse partnerorganisatsiooni taotlusvooru tingimusi paindlikumaks ja luuakse võimalik taotleda toetust kuni neljaks aastaks. Muudatus on vajalik, et kiiresti muutuvas majanduskeskkonnas, pingelises riigieelarve olukorras ja pidevalt arenevas spordivaldkonnas toetada organisatsioone vastavalt riigi rahalistele võimalustele ja spordipoliitilistele eesmärkidele. Pidevalt muutuvas maailmas on organisatsioonidel väga keeruline planeerida ette oma tegevusi neljaks aastaks ja viimaste aastate kogemus on näidanud, et vajalik on paindlikum lähenemine.

Eelnõu punktiga 13 täiendatakse § 9 lõiget 6 ning sätestatakse, et ka uue sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse taotluses kirjeldatud projektil peab olema toetuse saamiseks turutõrge.

Eelnõu punktiga 14 tunnistatakse kehtetuks § 9 lõige 9, kuivõrd maakonna spordiliidud ei pea enam otstarbekuse huvides taotluses kohaliku omavalitsuse kinnituskirja esitama. Muudatuse eesmärk on vähendada taotlejate halduskoormust ning lihtsustada taotlusprotsessi, kuna praktikas ei andnud kohaliku omavalitsuse kinnituskirja nõue sisulist lisaväärtust taotluse hindamisel. Seetõttu ei ole nimetatud dokumendi nõudmine edaspidi põhjendatud. Praktikas esines juhtumeid, kus kinnituskiri ei taganud veel automaatselt kohaliku omavalitsuse toetust lubatud mahus ning lõplik summa selgus aruande esitamise raames. Nii tegevustoetuse taotluse osas kui ka "Sport koolis" programmi osas märgivad maakonna spordiliidud KOV rahastuse suuruse taotlusvormi.

Eelnõu punktiga 15 muudetakse § 11 lõiget 4, mille kohaselt taotlus spordialaliidu tegevustoetuse ja Team Estonia koondise toetuse eraldamiseks järgmisel eelarveaastal esitatakse 15. novembriks, et anda spordialaliitudele rohkem aega oma järgmise aasta eelarve planeerimiseks, sest kuupäeva varajasemaks toomine võimaldab ka varem teatavaks teha järgmise aasta toetuste otsused. Lisaks täpsustatakse, et uus kuupäev kehtib nii spordialaliidu tegevustoetuse kui Team Estonia koondise toetuse puhul. Punktis nimetatud kuupäev ei laiene Team Estonia olümpiaettevalmistustoetusele, sest nimetatud taotlusvooru tähtaeg sõltub otseselt rahvusvaheliste spordiorganisatsiooni võistluskalendrist, mis aastate lõikes muutub. Team Estonia olümpiaettevalmistustoetuse taotluse esitamise tähtajast teavitab toetuse andja taotlejaid taotlusvooru avamisel.

Eelnõu punktiga 16 täiendatakse § 11 lõikega 4^1, mille kohaselt esitatakse taotlusi sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse eraldamiseks jooksvalt. Jooksva taotlusvooru rakendamine on vajalik, kuna sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiridele kvalifitseerumine ei ole alati ajaliselt ette planeeritav. Seetõttu võimaldab jooksev voor esitada taotluse operatiivselt pärast finaalturniirile pääsu selgumist, tagades toetuse õigeaegse kättesaadavuse ning võistkondade parema ettevalmistuse rahvusvaheliseks tiitlivõistluseks.

Eelnõu punktiga 17 muudetakse § 11 lõiget 6, mille kohaselt taotlus rahvusvahelise spordisündmuse korraldamise toetuse, Team Estonia olümpiaettevalmistustoetuse eraldamiseks esitatakse taotlusvooru väljakuulutamisel sätestatud tähtpäevaks. Team Estonia olümpiaettevalmistustoetuse taotlusvooru taotluste esitamise tähtaeg sõltub otseselt rahvusvaheliste spordiorganisatsiooni võistluskalendrist, mis aastate lõikes muutub. Team Estonia olümpiaettevalmistustoetuse taotluse esitamise tähtajast teavitab toetuse andja taotlejaid taotlusvooru avamisel.

Eelnõu punktiga 18 kehtestatakse uue sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse abikõlblike kulude loend. Abikõlblike kulude piiritlemise eesmärk on tagada, et toetust kasutatakse sihipäraselt ning vahetult sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiriks ettevalmistumiseks ja sellel osalemiseks vajalike kulude katmiseks. Loetelu hõlmab nii sportlaste ja tugipersonali otseseid kulusid kui ka ettevalmistusperioodi tegevusi, sealhulgas treeninglaagreid ja kontrollmänge, mis on hädavajalikud võistkonna konkurentsivõime tagamiseks rahvusvahelisel tasemel. Samuti võimaldab muude põhjendatud ja mõistlike kulude arvestamine paindlikult katta vältimatuid väljaminekuid.

Eelnõu punktiga 19 täiendatakse § 12 lõiget 4 ning sätestatakse, et ka uue sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse mitteabikõlblikud kulud on ehituslikud ja suuremahulised investeeringud. Selliste kulude katmine ei ole antud toetuse kasutamise eesmärgiga kooskõlas.

Eelnõu punktis 20 tuuakse § 13 uue lõikega 1^1 sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse abikõlblikkuse perioodi regulatsioon. Abikõlblikkuse periood on piiratud ühe kalendriaastaga ning toodud, et see võib alata kõige varem alates taotluse esitamise kuupäevast. Finaalturniiriks ettevalmistamise ja osalemisega seotud kulud tekivad üldjuhul paar kuud enne finaalturniiri ja finaalturniiriga seotud arved laekuvad üldjuhul paari kuu jooksul pärast finaalturniiri.

Eelnõu punktiga 21 täiendatakse § 13 lõike 4 sissejuhatavat lauseosa ning sätestatakse, et ka sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse abikõlblikkuse perioodi on võimalik mõjuval põhjusel pikendada, nagu ka teiste määruses toodud projektipõhiste toetuste puhul.

Eelnõu punktiga 22 muudetakse § 14 lõikeid 1 ja 2 ning täpsustatakse, et rahvusvahelise spordisündmuse korraldamise toetuse ning rahvusvahelise suurvõistluse korraldamise toetuse puhul võetakse omaosaluse ja kaasfinantseerijate panuse osakaalu arvestamisel arvesse ainult projekti abikõlblikke kulusid. Riigitoetuse andmisel ei ole asjakohane hinnata mitteabikõlblike kulude tasumist ning praktikas ka kõiki selliseid kulusid taotlusesse ei kirjutata.

Eelnõu punktiga 23 täiendatakse § 14 lõikega 4^1, milles täpsustatakse, et maakonna spordiliidu toetuse suurus "Sport koolis" programmi elluviimiseks sõltub kohaliku omavalitsuse üksuse toetusest. "Sport koolis" programmi elluviimise toetus on kuni 85% ja kohaliku omavalitsuse üksuse rahaline toetus vähemalt 15% programmi maakonna tasandil elluviimise kogumaksumusest. "Sport koolis" programmi elluviimise toetust saab kasutada treenerite palgakulude katmiseks, maakondlike halduskulude katmiseks ja spordiinventari soetamiseks. Minimaalne kaasatavate klassikomplektide arv maakonnas on sõltuv toetuse suurusest, ühe klassikomplekti kuluks aasta kohta arvestatakse 3 000 eurot riigieelarvelisest toetusest. "Sport koolis" programmi elluviimise toetusese kogusummast võib kuni 10%, kuid mitte rohkem kui 12 000 kasutada programmi haldamiseks. Maakonna spordiliidu ülesanne on programmi koordineerimine maakonna tasandil (sealhulgas treenerite leidmine ja nendega lepingute sõlmimine, koolidega suhtlemine, maakondlik seire, informatsiooni ja kogemuste jagamine maakonnas ning aruandlus). 12 000 eurot võimaldab maakonna spordiliitudel vajaduse korral katta tööjõukulu kuni 1000 eurot kuus või muid programmi haldamisega seotud kulusid. Lubatud on haldamine või koordineerimine ka teenusena sisse osta. Kuna klassikomplektide arv maakonniti on erinev, siis on ka määrusega lubatud programmi halduskulu maakonniti erinev, kuid halduskulude ülempiir on seatud. Spordiinventari võib toetuse kogusummast soetada maksimaalselt 5% ulatuses. Treenerite palgakuludeks tuleb toetusest kasutada minimaalselt 85%. Riikliku toetuse eest ei või katta treenerite sõidukulusid,

spordiinventari kasutamise- või rendikulusid ega spordirajatiste kasutamise kulusid. Küll aga ei saa antud määruse raames sätestada täpselt, mida kohaliku omavalitsuse üksus kaasrahastuse eest katta võib.

Eelnõu punktiga 24 muudetakse § 15 lõiget 2 ning sätestatakse, et nagu ka rahvusvahelise suurvõistluse toetuse (mis on samuti jooksev voor) taotluste puhul, on ka sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse taotluste menetlustähtaeg 90 tööpäeva taotluse esitamisest arvates.

Eelnõu punktiga 25 muudetakse § 16 lõiget 2 ja täpsustatakse, et igas komisjonis on vähemalt 5 liiget. Käesoleva määruse alusel antavate toetuste arv ja maht on viimastel aastatel kasvanud. Selleks, et lähtuda komisjoni moodustamisel iga taotlusvooru spetsiifikast, muudetakse komisjoni koosseisu nõudeid ja liikmete arvu paindlikumaks. Senise 5-7 liikme asemel peab komisjonis olema vähemalt 5 liiget.

Eelnõu punktiga 26 lisandub määrusesse § 17^1, millega sätestatakse sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse taotluste hindamise kord. Sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse taotluste hindamisel ja toetuse suuruse arvutamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumidest:
1) projekti eelarve realistlikkus ja kuluartiklite põhjendatus;
2) koostööpartnerite, sealhulgas kaasfinantseerijate olemasolu ja asjakohasus.

Hindamiskriteeriumide kehtestamine on vajalik tagamaks, et toetust eraldatakse läbipaistvatel ja ühtsetel alustel ning rahastatakse projekte, mille eelarve on realistlikult planeeritud ja kulud sisuliselt põhjendatud. Samuti võimaldab koostööpartnerite ja kaasfinantseerijate arvestamine hinnata projekti elujõulisust ning laiemat toetuspinda, toetades seeläbi jätkusuutlikke ja mõjusamaid algatusi.

Eelnõu punktiga 27 muudetakse § 18 lõike 1 sissejuhatavat lauseosa, välistades maakonna spordiliidu toetuse taotlemisel "Sport koolis" programmi elluviimise toetuse, mida reguleeritakse eraldi.

Eelnõu punktiga 28 muudetakse § 18 lõike 3 sõnastust ning sätestatakse, et maakonna spordiliidu toetuse suuruse arvutamisel võetakse arvesse taotluses toodud infot kohaliku omavalitsuse panuse kohta. Varasemalt võeti vastav info taotluses esitatud kohaliku omavalitsuse kinnituskirjast, kuid selle esitamise nõue on eelnõu punktiga 11 kaotatud.

Eelnõu punktiga 29 täiendatakse §-i 18 lõikega 4, mille kohaselt "Sport koolis" programmi elluviimise toetuse suurus kujuneb välja 1.-3. klassikomplektide arvu alusel proportsionaalselt. Seejuures arvestatakse maakonnale toetussumma minimaalselt üheksa klassikomplekti kohta. Klassikomplektide arv saadakse Haridus- ja Teadusministeeriumist toetuse kasutamise aastale eelneva õppeaasta 10. novembri seisuga. See tähendab, et 2027. aasta toetuse arvutamisel lähtutakse 2025/26 õppeaasta andmetest. Minimaalselt arvestame toetust üheksa klassikomplekti kohta, sest olenevalt toetuse kogusummast võib proportsionaalselt arvestades jääda väiksematele maakondadele liialt väike summa. Üheksa klassikomplekti tähendab üldjuhul vähemalt ühe kooli (kolm paralleelklassi) kaasamist programmi.

"Sport koolis" programmi toetuse suuruse arvutamisel jäetakse Harjumaa klassikomplektide arvust välja Tallinna klassikomplektide arv. Tallinna kaasamine proportsionaalselt tooks olukorra, kus väiksemate maakondade toetussummad kujuneksid mitte piisavaks, et

programmi soovitud kujul kõigis maakondades rakendada. Tallinna linn võib toetust taotleda läbi partnerorganisatsioonide vooru "Sport koolis" programmi elluviimiseks.

Liitklasside ja muu klassikorraldusega väikekoolide puhul on võimalik klasside liitmine. Samuti on võimalik programmiga kaasuda kui koolis ongi ainult näiteks 1.-2. klassid. Klasside liitmise korral arvestatakse ühe klassikomplektina seda kooslust, kes osaleb ühes "Sport koolis" programmi treeningtunnis.

Kui maakonna spordiliidu taotletav toetussumma on väiksem kui käesoleva lõike alusel arvutatud toetussumma, jaotatakse ülejääv summa komisjoni ettepanekul nende maakonna spordiliitude vahel, kelle taotletav toetussumma ületab käesoleva lõike alusel arvutatud toetussummat.

Eelnõu punktiga 30 muudetakse § 22 lõiget 1 ning tuuakse välja, et ka sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse osas teeb otsuseid kultuuriminister, nii nagu ka teiste toetuste puhul, mille puhul on toetuse andjaks § 2 lõike 3 kohaselt Kultuuriministeerium.

Eelnõu punktiga 31 muudetakse § 24 lõike 5 esimest lauset, et oleks selgemini välja toodud, et antud säte käib maakonna spordiliidu toetuse andmise otsuse kohta. See säte ei puuduta "Sport koolis" programmi elluviimise toetust, mida reguleeritakse § 24 lõikes 6.

Eelnõu punktiga 32 täiendatakse § 24 lõikega 6. Toetuse andja võib muuta toetuse eraldamise otsust ja vähendada maakonna spordiliidu "Sport koolis" programmi elluviimise toetuse suurust või nõuda toetuse vastavas ulatuses tagasi, kui toetuse kasutamise kalendriaasta või aruande menetlemise käigus selgub, et kohaliku omavalitsuse üksuse rahaline toetus maakonna spordiliidule programmi maakonna tasandil elluviimiseks on väiksem kui 15% programmi kogumaksumusest maakonnas või määruse § 30 lõikes 7^1 esitatud andmete põhjal selgub, et osa toetusest on kasutamata. Omaosaluse suurus kinnitatakse tegevustoetuse aruandluse raames ja võimalik tagasiküsimine tehakse seega toetuse kasutamisele järgneval aastal. Eelnevalt kinnituskirja kohaliku omavalitsuse üksuselt ei nõuta. Kui § 30 lõikes 7^1 alusel esitatud andmetest lähtub, et maakonna spordiliit on I poolaastal kaasanud vähem klassikomplekte kui toetuse eraldamisel arvestatud, siis nõutakse toetus osaliselt tagasi või vähendatakse teist osamakset.

Eelnõu punktiga 33 muudetakse § 26 lõike 2 esimest lauset, et oleks selgemini välja toodud, et antud säte käib maakonna spordiliidu toetuse väljamaksmise kohta. See säte ei puuduta "Sport koolis" programmi elluviimise toetuse väljamaksmist, mida reguleeritakse § 26 lõikes 2^1.

Eelnõu punktiga 34 täiendatakse regulatsiooni "Sport koolis" programmi elluviimise toetuse väljamaksmise osas. § 26 lõike 2^1 kohaselt makstakse "Sport koolis" programmi elluviimise toetus toetuse saajale osade kaupa. Kuni 60% toetusest makstakse välja 14 tööpäeva jooksul toetuse eraldamise otsustamisest arvates, kuid mitte varem kui toetuse kasutamise kalendriaasta 5. jaanuaril. Toetuse ülejäänud osa makstakse välja pärast määruse § 30 lõikes 7^1 nimetatud andmete esitamist, kuid mitte hiljem kui sama aasta 1. septembril. Toetuse väljamaksmine kahes osas aitab tagada seda, et kasutamata jääv toetus selgub juba jooksva aasta jooksul ja annab ülevaate, kuidas maakonna spordiliidud on toetust I poolaastal kasutanud.

Eelnõu punktiga 35 muudetakse paragrahve 28 ja 29. Sätted reguleerivad rahvusvahelise spordisündmuse sotsiaal-majandusliku mõju analüüsi ja rahvusvahelise suurvõistluse sotsiaal-majandusliku mõju analüüsi ja meediaraporti sisu.

Muudatuse kohaselt kirjeldatakse sotsiaal-majandusliku mõju analüüsis rahvusvaheliste spordisündmuste mõju Eesti turismisektorile, regionaalarengule, Eesti kuvandi loomisele maailmas ja mõju majandusele, sh otsest maksulaekumise suurust välismaalaste kulutustelt. mille koostamisel on küsitletud vähemalt 100 sündmusel osalenud või sündmust külastanud inimest. Selle soovime lisada, et ühtlustada aruannetes esitatud infot. Täpsustus annab rohkem selgust aruande esitajale, et millist informatsiooni on vaja ning meil on andmeid lihtsam omavahel võrrelda, et teha täpsemaid järeldusi toetatud sündmuste majandusliku mõju osas.

Analüüs sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:
1) pealtvaatajate ja osalejate (sportlased, treenerid, tugipersonal, kohtunikud, korraldajad) koguarv, sealhulgas välismaalt saabunute arv;
2) välismaalt saabunud pealtvaatajate, osalejate ja nende kaaskonna keskmine Eestis viibitud päevade arv; Eestis tehtud kogukulutused põhiliste kululiikide kaupa, hinnanguline Eesti riigile laekunud maksutulu, sealhulgas eraldi välja toodud käibemaks;
3) külastajate ja osalejate rahulolu sündmuse korraldusega;
4) muud taotlusvoorus nõutud andmed.

Täiendus on lisatud tagamaks, et analüüsid oleksid omavahel võrreldavad ja spordisündmuste mõju Eesti majandusele oleks selgelt ning ühtsetel alustel mõõdetav. Analüüsis esitatavate andmete täpsustamisega ühtlustatakse aruandlust ning vähendatakse vajadust täiendavate selgituste küsimiseks. Seeläbi väheneb nii aruannete koostamisele kui ka nende menetlemisele kuluv halduskoormus ja aeg.

Rahvusvahelise suurvõistluse sotsiaal-majandusliku mõju analüüs peab sisaldama § 28 lõikes 3 nimetatud andmeid. Meediaraport peab sisaldama järgmisi andmeid:
1) riikide arv, kuhu tele- või veebiedastus jõudis;
2) tele- ja veebiülekannete vaatajate arv Eestis ja välisriikides;
3) hinnanguline meediaväärtus;
4) ülevaade Eesti kui sihtriigi ja rahvusvaheliste spordisündmuste korraldusriigi nähtavusest;
5) muud taotlusvoorus nõutud andmed.

Täienduse eesmärk on tagada seda, et meediaraportites välja toodud andmed oleksid omavahel võrreldavad ja selgelt ning ühtsetel alustel mõõdetavad. Raportis esitatavate andmete täpsustamisega ühtlustatakse aruandlust ning vähendatakse vajadust täiendavate selgituste küsimiseks. Seeläbi väheneb nii raportite koostamisele kui ka nende menetlemisele kuluv halduskoormus ja aeg.

Eelnõu punktiga 36 tunnistatakse § 30 lõige 2 kehtetuks. Muudatusega vähendatakse toetuse saajate aruandluskoormust, loobudes andmete esitamise kohustusest, mis ei ole toetuse kasutamise sihipärasuse kontrollimiseks enam vajalik. Spordikohtunike tegevuse arendamine ja nende kaasamise korraldamine kuuluvad spordialaliitude põhitegevuse hulka ning nimetatud teave ei anna täiendavat sisendit toetuse eesmärkide täitmise hindamiseks.

Eelnõu punktiga 37 muudetakse § 30 lõigetes 4 ja 6 toodud aruannete ja vahearuannete esitamise tähtaega. Muudatuse eesmärk on saada võimalikult varakult ülevaade riigieelarveliste vahendiste kasutamise kohta, et vajadusel kanda need kulusse või teha ettepanek vahendite ületõstmiseks aastate vahel.

Eelnõu punktiga 38 täiendatakse § 30 lõikega 7^1. "Sport koolis" programmi elluviimise toetuse saaja esitab toetuse kasutamise kalendriaasta 1. juuniks toetuse andjale programmi tegelikult kaasatud klasside arvu ja kasutatud toetuse summa. Andmete kogumise eesmärk on teada saada, kas maakonna spordiliidud on programmi I poolaastal rakendanud soovitud mahus ja kas eraldatud toetus on ära kasutatud.

Eelnõu punktidega 39 ja 40 muudetakse § 31 lõike 1 punkti 7 ja lõiget 6. Määruses sätestatud toetuse tagasinõude regulatsiooni ühtlustatakse riigieelarve seaduse 29. detsembril 2025. a jõustunud redaktsiooni §-ga 55^1.

Eelnõu punktiga 41 kehtestatakse määruse lisa uues sõnastuses.

Lisa täiendatakse punktiga 17.9, mille kohaselt hinnatakse edaspidi spordialaliidu toetuse taotluse hindamisel ka spordialaliidu koostööd SA-ga Liikumisharrastuse kompetentsikeskus Nimetatud organisatsioon kinnitab, kas ja kui hea on koostöö olnud ning hea koostöö puhul saab alaliit kuni ühe täiendava punkti. Koostöö hindamise kriteeriumi lisamine aitab paremini esile tõsta alaliite, kes panustavad valdkonna laiemasse arengusse ning tagab, et toetuste eraldamisel arvestatakse lisaks sportlikele tulemustele ka ühiskondlikku mõju ja koostöövõimekust.

Spordialaliidu toetuste puhul tuuakse sisse tugiteenuste teema. Spordialaliitudel on võimalik tegevustoetuse raames taotleda täiendavat toetust spordidirektori töökoha tööjõukulude katmiseks. Team Estonia koondise toetuse eraldamisel võetakse arvesse tugiteenuste vajalikkust. Team Estonia ettevalmistustoetuse eraldamisel on komisjonil õigus määrata sportlastele või spordialaliidule vajaduspõhine toetus tugiteenuste kasutamiseks Spordimeditsiini Sihtasutuses. Tugiteenuste toetused Spordimeditsiini SA-s on jaotatud spordialaliitude põhiselt ning tugiteenuste kasutamist koordineerivad spordialaliidud. Tugiteenuste toetuse jaotamise aluseks on A+, A, B ja C taseme toetust saavate sportlaste arv ning Spordimeditsiini Sihtasutuse hinnang spordiala eripärale ja tugiteenuste vajadusele.

Lisaks täpsustatakse EOK sisendi põhjal noorsportlase toetuse eraldamise põhimõtteid (määruse lisa punktid 35-40). Muudetakse sportlaste vanusepiiri. Lisatakse, et toetust ei saa taotleda sportlastele, kes saavad juba A+, A, B või C taseme toetust, sest sportlaste topelt toetamist soovitakse välistada. Samuti lisatakse, milleks noorsportlase toetust võib kasutada.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Muudatus korrastab juba praktikas kasutusel oleva sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse andmist, muutes tingimused selgemaks ja läbipaistvamaks. Samuti vähendab määrus taotlejate halduskoormust, kaotades kohaliku omavalitsuse kinnituskirja nõue ja spordialaliitude spordikohtunike andmete esitamise kohustuse, mis ei ole olnud vajalikud taotluste ega aruannete sisuliseks hindamiseks. Noorsportlase toetuse põhimõtete muutmine ei oma olulist mõju noorsportlastele, sest taotlejaks on jätkuvalt spordialaliit ja toetus kantakse sportlase arveldusarvele. Noorsportlase toetust saaval isikul tekib rohkem vabadust ja paindlikust toetuse kasutamiseks.

Spordialaliidu toetuste puhul on lisatud võimalus taotleda toetust sportlastele ja koondistele tugiteenuste tagamiseks. Nimetatud toetusi taotlesid spordialaliidud varasemalt otse Eesti

Olümpiakomiteest. Muudatusega täpsustatakse toetuste eraldamist tugiteenuste tagamiseks ja kehtestatakse need määruse tasandil. Seega ei suurene spordialaliitude halduskoormus.

Sotsiaal-majandusliku mõju analüüsi ning meediaraporti koostamise nõuete täpsustamine tagab andmete ühtlasema kvaliteedi, parema võrreldavuse ja suurema kasutatavuse toetatud sündmuste mõju hindamisel. Selgemad nõuded vähendavad vajadust esitatud andmeid täiendavalt täpsustada ning vähendavad nii toetuse saaja kui toetuse andja haldus- ja töökoormust.

"Sport koolis" programm toob kaasa positiivse mõju laste liikumisaktiivsuse suurenemisele ja spordis osalemisele. Lisaks toetab see regionaalse ebavõrdsuse vähendamist, sest programmi kaasatakse igast maakonnast minimaalselt 9 klassikomplekti. Programmil on positiivne mõju ka treenerite valdkonnale, luues neile juurde võimalusi igas Eestimaa piirkonnas.

Vabariigi Valitsus otsustas 2027. aasta riigieelarve läbirääkimiste käigus suurendada rahvusvaheliste suurvõistluste korraldamise toetamise taotlusvooru mahtu 2 miljoni euro võrra alates 2027. aastast. Kultuuriministeerium hindab regulaarselt toetuse saajatelt laekunud aruannete põhjal rahvusvaheliste suurvõistluste korraldamise toetamise taotlusvoorust toetatud projektide majanduslikku mõju ja taotlusvooru mõju (sealhulgas lisanduva 2,0 miljoni euro mõju) riigieelarvele. Esimene analüüs koostatakse aastate 2027-2029 kohta. Eesmärgiks seatakse, et toetatavad sündmused toovad kokkuvõttes kokku riigile välisrahalt makstava käibemaksuna tagasi vähemalt 75% taotlusvooru mahust.

Meetme tingimusena sätestatakse (paragrahv 7 lõikes 1^1), et iga sündmus peab riigieelarvesse tooma välisrahalt käibemaksu vähemalt 50% eraldatavast summast. Üksikule sündmusele seatud protsent on madal kui meetme üldine eesmärk, sest soovitakse maandada riske korraldajate jaoks ja tagada iga üksiku sündmuse heal tasemel korraldamine. Hindamise tulemustest lähtudes analüüsitakse vajadust taotlusvooru tingimuste (sealhulgas paragrahvis 7 lõikes 1^1 nimetatud tingimus) muutmiseks.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse muudatuste ei vaja täiendavaid riiklikke lisavahendeid. Taotlusvoorude rakendamiseks on ette nähtud raha Kultuuriministeeriumi eelarves (RES 2027-2030 raames).

"Sport koolis" programmi rahastuse suurus on 2027. aastal riigieelarves 2 miljonit eurot ja kohalike omavalitsuste üksuste omaosalus, mis moodustab programmi kogumaksumusest 15%, tähendab lisakulu kohalikele omavalitsustele. Varasemalt panustasid kohalikud omavalitsused programmi elluviimisse 200 000 eurot, lisaks Tallinna linn 60 000 eurot. Alates järgmisest aastast jääb antud summa kokku 350 000 euro juurde.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras ehk kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Haridus- ja Teadusministeeriumile, Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Olümpiakomiteele, Eesti Paralümpiakomiteele, spordialaliitudele, maakonna spordiliitudele ja Eesti Linnade ja Valdade Liidule.

Haridus- ja Teadusministeerium ja Rahandusministeerium kooskõlastasid eelnõu märkusteta. Teiste organisatsioonide esitatud märkused on toodud seletuskirjale lisatud märkuste tabelis.